

Innspillsdokument fra Haugalandet v/Regionrådet, Haugaland Vekst, Haugaland Kraft, Næringsforeningen på Haugalandet, Karmsund Havn og Haugaland Næringspark.

1. Hvordan påvirkes Norge av energimarkeder i rask endring?

Storskala produksjon av blått hydrogen fra naturgass med CCS vil være et viktig bidrag fra Norge til et Europa i energiomstilling. Det vil føre til viktig teknologiutvikling i Norge, men ikke minst et svært viktig bidrag til å kutte Europas klimagassutslipp.

Haugalandet kan være en god lokasjon for storskala produksjon av blått hydrogen for eksport til Europa. Vi har ferdigregulerte industritomter, landanlegget på Kårstø og to eksportører som passerer regionen på vei til kontinentet.

- Norge bør få opp storskala produksjon av blått hydrogen før 2030.

2. Perspektiver for utviklingen i kraftforbruket

Hele Haugalandet preges av et næringsliv i omstilling med store planer for grønn vekst. Regionen huser blant annet Haugaland Næringspark, Norges største ferdigregulerte industriområde klar for storskala kraft- og arealkrevende industri. Deriblant lokasjon for Beyonders planlagte kommersiell-skala battericelleproduksjon. I tillegg har store etablerte industriaktører planer som gir økt kraftforbruk. Kårstø landanlegg og Hydro Karmøy vil trenge økt strømforbruk for å nå mål om utslippskutt frem mot 2030. Det samme vil Karmsund Havn for økt elektrifisering gjennom landstrøm og lading av fartøy.

Næringsparkens nasjonale og internasjonale kunder ser etter sterke industriregioner. De trenger støttefunksjoner, folk, infrastruktur og logistikk. Må man se synergier med annen industri også, for å få til en på bærekraftig utvikling. Vi spår at de store industrietableringene i hovedsak vil skje i industriregioner langs kysten, fordi havn også er en svært viktig faktor for aktørene med tanke på bærekraftig logistikk og eksport til Europa.

Vår erfaring tilsier at de store kraftkrevende industriaktørene i all hovedsak trenger strøm til varme i ulik grad. Her vil man ved å stille forventninger om økt sirkulæritet, kunne foredlet energien bedre ved at industriaktører lokaliseres strategisk ift utnyttelse av hverandres "avfallsprodukter".

- Nok, fornybar strøm er en forutsetning for grønn omstilling- og utvikling av eksisterende industri. Essensielt for utslippskutt i industrien.
- Nok, fornybar strøm til industriregioner med ferdigregulert næringsareal er en forutsetning for å lande store, fremtidsrettet industrietableringer. Nettutbyggingsprosjekter må prioriteres i slike områder.
- Vurdere forventninger til økt sirkulæritet i industrien og særlig økt utnyttelse av spillvarme.

3. Potensialet for samfunnsøkonomisk lønnsom kraftproduksjon

Det er viktig å holde tempoet oppe med utbygging av fornybar kraftproduksjon. Norge har mange og store energiressurser tilgjengelig, men de må utnyttes på en god måte som hensyntar viktige naturverdier og som gir verdier lokalt. Økt lokal produksjon vil føre til bedre flyt i regionalnettet og et minsket behov for overføring - og tap av strøm over større avstander.

- Havvindutbyggingen på de to allerede åpnede områdene må komme raskt i gang, og strømmen må til land. Staten må sørge for ordninger som sikrer at strømmen fra havvind ikke fører til økte strømpriser for industrien på land.
- Man må legge til rette for økt kraftproduksjon lokalt, både små- og større skala, gjennom både støtteordninger og regelverk. Blant annet bør man åpne for deling av egenprodusert strøm mellom ulike gards- og bruksnummer.
- Man må fortsette å legge til rette for opprustning og utvidelse av eksisterende vannkraftverk for økt regulerbar produksjon.
- Det er positivt at konsesjonsbehandlingen for vindkraft på land gjenopptas med økt fokus på lokal forankring. Man bør også se på muligheten for oppgradering av eldre vindkraftverk for økt produksjon i allerede utbygde områder.
- Grønt hydrogen bør kun produseres på lokasjoner med inneklemt kraft, eller som verktøy for å utnytte overproduksjon fra variabel kraftproduksjon. Å bruke regulerbar vannkraft til produksjon av grønt hydrogen gir lavt utbytte både på energi- og verdiskapingsiden.

4. Perspektiver for forsyningssikkerheten

Forsyningssikkerheten blir bare viktigere og viktigere i all den tid samfunnet blir mer og mer elektrisk. Man må finne tiltak og løsninger som skåner strømmettet for unødvendig belastning, særlig i perioder med økt press.

- Elektrifisering av eksisterende installasjoner på norsk sokkel bør skje på vilkår, dersom de har gasskraftverk som kan trø inn som kraftforsyning ved behov.
- Man må se nærmere på ny teknologi og mulige løsninger for å skåne strømmettet. Blant annet vil høyeffekts batterier kunne spille en viktig rolle både for bruk av industri med maskiner med høyeffekts behov over kort tid, men også som lagringsmedium ved variabel kraftproduksjon.